

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4CdoPr/9/2025                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1320205963                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.11.2025                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Alena Svetlovská         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2025:1320205963.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne A. F. B., narodenej XX. G. XXXX, M. D., L. XX, zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Polakovičovou, Bratislava, Studenohorská 42, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Odvoz a likvidácia odpadu a. s., Bratislava, Ivánska cesta 22, IČO: 00 681 300, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Henrich Dušek, s. r. o., Bratislava, Staré Grunty 162, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, vedenom na Mestského súdu Bratislava IV, pod sp. zn. B3-17Cpr/11/2020, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5CoPr/3/2024 z 24. septembra 2024, takto

### rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovanej priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

### Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 7. augusta 2023 č. k. B3-17Cpr/11/2020 - 201 žalobu zamietol, žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % a svedkyni H. A. H. svedočné v plnom rozsahu. Vykonaným dokazovaním zistil, že žalobkyňa na základe pracovnej zmluvy zo 7. septembra 2012 vykonávala prácu na marketingovom oddelení, či už ako marketingový manažér alebo ako odborný referent marketingu. Výpoveď bola daná žalobkyni v súvislosti s rozhodnutím žalovanej o organizačnej zmene č. 1/20 zo 16. apríla 2020, na základe ktorého došlo s účinnosťou od 1. mája 2020 k zrušeniu siedmich pracovných pozícií. Do uplynutia výpovednej doby žalobkyňa pre prekážky na strane žalovanej prácu nevykonávala. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno o tvrdenej účelovosti prijatej organizačnej zmeny. Podľa jeho záverov rozhodnutie o organizačnej zmene spĺňa podmienku písomného rozhodnutia, v tomto rozhodnutí sa výslovne zrušilo pracovné miesto žalobkyne (marketingový manažér), v dôsledku realizácie tejto organizačnej zmeny sa žalobkyňa stala nadbytočnou, v tom čase nebola iná vhodná práca, ktorú by mohla žalobkyňa vykonávať a organizačná zmena i výpoveď boli prerokované odborovými organizáciami. Súd prvej inštancie zdôraznil, že je na rozhodnutí zamestnávateľa, aby si pri znižovaní počtu zamestnancov, ku ktorému skutočne došlo, sám vybral, ktorého zamestnanca si ponechá a ktorý sa stane nadbytočným. Konštatoval, že rozhodnutie

zamestnávateľa bolo prijaté z dôvodu predpokladaného zákonodarcom (zníženie stavu zamestnancov), za účelom zvýšenia efektívnosti práce alebo inej organizačnej zmeny, preto bol splnený hmotnoprávny predpoklad pre platnú výpoveď. Ďalej konštatoval, že hoci súd nemôže preskúmať rozhodnutie zamestnávateľa o tom, aký počet zamestnancov si ponechá a s akým kvalifikačným zložením, poukázal na skutočnosť, že v súvislosti s kovidovou krízou sa objem úloh a práce na marketingovom oddelení znížil značným spôsobom (zrušenie exkurzií v spaľovni odpadov, zrušenie filmového festivalu Olománia, ukončenie projektu Olománia v šk. r. 2019-2020), v dôsledku čoho sa znížila potreba zamestnávateľa vo vzťahu k počtu zamestnancov na marketingovom oddelení. Išlo o obdobie, počas ktorého platili prísne pravidlá o organizovaní hromadných, spoločenských, kultúrnych, či športových podujatí, školy boli zatvorené, čo sa muselo nutne prejavovať pri marketingových plánoch a akciách žalovanej, ktorá nemohla v apríli 2020 predpokladať, kedy sa pandemická situácia zlepší.

1.2. Nestotožnil sa s tvrdením žalobkyne, že sa v dôsledku organizačnej zmeny nestala nadbytočnou pre posilnenie marketingového oddelenia o externého spolupracovníka, G. S., ktorá mala vykonávať práce žalobkyne na základe mandátnej zmluvy, teda údajne nadbytočnosť žalobkyne vyvolala žalovaná. Podľa súdu prvej inštancie žalovaná síce uzavrela mandátnu zmluvu na činnosť súvisiacu s marketingovými stratégiami a pracovná náplň žalobkyne sa čiastočne zhodovala s činnosťami podľa mandátnej zmluvy, avšak táto skutočnosť by mala vplyv na platnosť výpovede len v prípade, ak by sa externým spolupracovníkom nahrádzalo plnenie bežných úloh zamestnávateľa, vyplývajúcich z predmetu jeho činnosti, čo však u žalovanej nie je marketingová činnosť. Uviedol, že zamestnávateľa nemožno nútiť, aby svoju činnosť vykonával len prostredníctvom zamestnancov, keď určitú časť svojich úloh je oprávnený vykonávať externe, čím dosiahne úsporu mzdových výdavkov a žalovaná úsporu nákladov v súvislosti so zrušením miesta žalobkyne vyčíslila sumou 39 000 eur ročne, ktorá predstavuje práve mzdové náklady na pracovné miesto žalobkyne. Súd prvej inštancie tiež poukázal na skutočnosť, že na základe mandátnej zmluvy s pani S. žalovaná neposkytla žiadne plnenie, čím bolo vyvrátené tvrdenie žalobkyne, že išlo o posilnenie marketingového oddelenia. Vo vzťahu k nadriadenej žalobkyne A. C. Y., ktorá mala iniciovať nadbytočnosť žalobkyne, súd prvej inštancie uzavrel, že A. Y. sa nezúčastnila rozhodovania o prijatej organizačnej zmene s ohľadom na pracovnú pozíciu, ktorú v tom čase u žalovanej zastávala. Súd prvej inštancie nedoplnil dokazovanie o žalobkyňou navrhovanú aktuálnu organizačnú štruktúru žalovanej v októbri 2022, keď mal za to, že táto nemá žiaden súvis s platnosťou výpovede z apríla 2020. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 24. septembra 2024 sp. zn. 5CoPr/3/2024 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov prvoinstančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd poukázal na závery súdu prvej inštancie, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom reagoval na predpoklady platnej výpovede zamestnávateľa podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zák. práce, vyčerpávajúcim spôsobom vyhodnotil vykonané dokazovanie a odôvodnil svoje úvahy, ktoré ho viedli k záveru, že prijaté organizačné opatrenie nebolo účelové, žalovaná skutočne znižovala počet zamestnancov v čase nástupu pandémie (7 pracovných miest), v dôsledku čoho boli splnené hmotnoprávne predpoklady platnej výpovede, pričom záver súdu prvej inštancie o tom, že výber zamestnancov, s ktorými pracovný pomer skončí, je na zamestnávateľovi, korešponduje ustálenej praxi súdov. Odvolací súd konštatoval, že súd neskúma, či organizačné opatrenie zamestnávateľa, v súvislosti s ktorým sa stal zamestnanec nadbytočným, bolo skutočne efektívne, avšak na námietku žalobkyne o účelovosti organizačnej zmeny a teda postupu žalovanej v rozpore s dobrými mravmi, súd prvej inštancie správne posudzoval okolnosti, za ktorých došlo k rozhodnutiu o organizačnej zmene i k výpovedi z pracovného pomeru a v tejto súvislosti správne prihliadol na v tom čase existujúcu epidemiologickú situáciu (apríl 2020), kedy štát prijímal radikálne opatrenia v súvislosti so zamedzením šírenia koronavírusu, v dôsledku čoho žalovaná prihladala na nevyhnutné obmedzenia svojich marketingových aktivít (rozdielne od hlavného predmetu činnosti odvoz a likvidácia odpadu), v dôsledku čoho celkom logicky okrem iných zrušila i jedno z troch pracovných miest na marketingovom oddelení. Súhlasil so súdom prvej inštancie, že bolo na výbere žalovanej, s ktorým zamestnancom ukončí pracovný pomer.

2.1. Odvolací súd sa nestotožnil so žalobkyňou, že jej nadbytočnosť bola umelo vyvolaná uzavretím rámcovej mandátnej zmluvy s G.. S. 14. apríla 2020, nakoľko obsah rámcovej mandátnej zmluvy popiera tvrdenia žalobkyne o tom, že ňou vykonávaná práca bola potrebná pre žalovanú i naďalej (po prijatí rozhodnutia) a nadbytočnosť vyvolala žalovaná, keď rozsah rámcovo dojednaných úloh z časového hľadiska i maximálna dojednaná výška odmeny (len do konca roka 2020, maximálne 50 hodín mesačne, pri hodinovej sadzbe 50 eur bez DPH, max. 15 000 eur ročne) v rámcovej mandátnej zmluve je totiž dojednaný v podstatne nižšom rozsahu, než by patrilo podľa pracovnej zmluvy žalobkyni (zmluva na dobu neurčitú, 40 hodinový týždenný pracovný čas, ročné mzdové náklady 45 900 eur), teda celkom jednoznačne preukazujú, že žalovaná nepotrebovala práce vykonávané žalobkyňou v pôvodnom rozsahu, v dôsledku čoho žalobkyňa súd prvej inštancie správne považoval za nadbytočnú v súvislosti s rozhodnutím o organizačnej zmene. Odvolací súd zdôraznil, že o reálnej nadbytočnosti žalobkyne v súvislosti s prijatou organizačnou zmenou svedčí i skutočnosť, že žalobkyňa pre prekážky na strane zamestnávateľa nevykonávala prácu ani v priebehu plynutia výpovednej doby, jej pracovné miesto bolo obnovené až po odznení pandémie v januári 2022. Zároveň konštatoval, že z e-mailu nadriadenej nevyplývalo, že sa oddelenie posilňuje, ako žalobkyňa nesprávne tvrdila, keď podľa rámcovej mandátnej zmluvy neboli G. S. vykonávané žiadne práce a nebolo preukázané, že k tomu došlo z dôvodu jej neschopnosti alebo s ohľadom na tento spor. Uzavrel, že nevykonávanie prác s vysokou pravdepodobnosťou súviselo s pandemickou situáciou, uzavretím škôl, nekonaním hromadných podujatí apod., pričom žalobkyňa žalovanej nenavrholo vykonávanie prác na živnosť, pritom z hmotného práva takáto povinnosť žalovanej nevyplývala; samotná žalobkyňa uvádzala, že iná vhodná pracovná pozícia u žalovanej nebola voľná, bola teda splnená i ďalšia hmotnoprávna podmienka výpovede, splnenie tzv. ponukovej povinnosti zamestnávateľa.

2.2. Odvolací súd záverom konštatoval, že s ohľadom na dojednaný objem prác, výšku odmeny i trvanie rámcovej mandátnej zmluvy, samotné nevykonávanie prác podľa tejto zmluvy, časovú súvislosť medzi rozhodnutím o zrušení pracovného miesta žalobkyne a výpoveďou, žalobkyňa nepreukázala, že rozhodnutie o organizačnej zmene, týkajúce sa siedmich pracovných miest, bolo v rozpore s dobrými mravmi, pretože by nesledovalo cieľ, predpokladaný v ustanovení § 63 ods. 1 písm. b) Zák. práce, v dôsledku čoho by bolo potrebné naň nazeráť, akoby nebolo prijaté. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie (posudzujúc podľa obsahu) podľa § 420 písm. f) CSP a podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Namietala, že v zmysle § 63 ods. 1 písm. b) Zák. práce je potrebné vysporiadať sa so skutočnosťou, či nadbytočnosť skutočne vznikla a teda či prijatá organizačná zmena nebola iba predstieraný úkon a treba posudzovať či rozhodnutím zamestnávateľa neboli sledované iné ciele. Uviedla, že z konania žalovanej bolo zrejmé, že existencia nadbytočnosti, na základe ktorej bola vykonaná organizačná zmena, nebola preukázaná a teda dôvod skončenia pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zák. práce neexistoval. Bola názoru, že zo strany súdov nebola správne vyriešená otázka, či práce vykonávané žalobkyňou zamestnávateľ skutočne v čase prijatia organizačnej zmeny nepotreboval. Poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/42/2010 s tým, že konanie žalovanej v súvislosti s prijatím organizačnej zmeny bolo iba predstieraným úkonom, ktorého skutočným cieľom bola pomsta zamestnávateľa z dôvodu animózneho vzťahu jej nadriadenej k nej a snaha uzavrieť zmluvu s konkrétne vopred vybraným externým spolupracovníkom p. G. S.. Napriek tomu, že súd posúdil túto skutočnosť za nepreukázanú, mala za to, že svedeckými výpoveďami bola potvrdená. Namietala, že súdy sa nezaoberali tým, že prijatie organizačnej zmeny bolo v rozpore s dobrými mravmi a poukázala na Čl. 2 Zákonníka práce a § 13 ods. 3 Zákonníka práce. Mala za to, že nahradenie zamestnanca externým spolupracovníkom pod zámienkou efektivity dosiahnutej znížením odmeny v porovnaní s jej mzdou vykazuje znaky zneužitia práva. Všeobecne poukázala na judikáciu, ktorá uvádza, že ak pri organizačnej zmene odpadne časť pracovnej náplne zamestnanca, ktorý takto prestal byť vo svojom pracovnom úväzku vyťažený, má zamestnávateľ navrhnúť zamestnancovi zmenu dohodnutých pracovných podmienok a ak k takejto zmene nedôjde a zamestnávateľ sa so zamestnancom nedohodnú na skončení pracovného pomeru, môže zamestnávateľ skončiť tento pracovný pomer výpoveďou z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP. Ak teda v dôsledku vnútorných organizačných zmien zamestnancovi aj odpadla určitá pracovná náplň, ale jeho ďalšia

pracovná náplň bola pre zamestnávateľa naďalej potrebná, javí sa ako odôvodnené, aby sa zamestnávateľ pokúsil so zamestnancom dohodnúť na zmene pracovných podmienok (napríklad tak, že žalobca by vykonával túto činnosť na čiastočný pracovný úväzok). Konštatovala, že v prípade, ak rozhodnutím zamestnávateľa alebo príslušného orgánu boli od počiatku sledované iné ciele a že zamestnávateľ alebo príslušný orgán iba predstieral prijatie organizačného opatrenia so zámerom zastrieť svoje skutočné zámery, nebol naplnený prvý z predpokladov výpovedného dôvodu, čo môže mať dopad na platnosť výpovede z hľadiska rešpektovania vysloveného právneho princípu o súlade pracovnoprávneho úkonu zamestnávateľa s dobrými mravmi a poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo 1001/2011. V časti, v ktorej odvolací súd uviedol, že v danom prípade boli splnené hmotnoprávne podmienky platnosti výpovede považovala rozsudok za nepreskúmateľný, nakoľko odvolací súd neuviedol ktoré, pretože k zmene úloh nedošlo, technické vybavenie zmenené nebolo a zamestnanec bol vymenený za externistu a teda ani k zníženiu počtu ľudí vykonávajúcich predmetnú prácu nedošlo. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo 2204/2003 a rozhodnutie Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/102/2009. Bola názoru, že pokiaľ žalovaná argumentovala vplyvom pandémie na potrebu jej práce nepreukázala túto skutočnosť žiadnym auditom o poklese počtu obchodov, zníženom obrate alebo o zmenách v podnikaní. Práve naopak vzhľadom na predmet podnikania žalovanej sa jej podnikanie nijako nezmenilo a jej zisky sa v nasledujúcom období zvýšili. Rešpektovala právo zamestnávateľa vybrať si okruh svojich zamestnancov s tým, že pokiaľ si na niektoré práce vyberie spoluprácu s externistom, nemôže tvrdiť, že práce sú pre neho nadbytočné a urobiť organizačnú zmenu, kde deklaruje ich nepotrebnosť. Mala za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, pretože súd nevyslovil žiadny právny názor, nevysporiadal sa so žiadnou jej námietkou a stotožnil sa bezo zbytku s tvrdeniami žalovanej. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu, eventuálne aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň navrhla odklad vykonateľnosti rozsudkov súdov nižších inštancií.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu zastávala názor, že právne otázky, ktoré žalobkyňa v dovolaní nastolila, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia, nakoľko pre právnu otázku, v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický odklon jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a žalobkyňa v dovolaní neuviedla v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a v konečnom dôsledku neuviedla, ako mala byť táto otázka správne riešená. Poukázala na to, že odvolací súd v konaní skúmal, či organizačné zmeny, resp. motív ich prijatia nebol účelový a prepustenie žalobkyne bolo platné, t. j. ku samotnému skúmaniu súladnosti skončenia pracovného pomeru s dobrými mravmi nemuselo dôjsť, nakoľko odvolací súd v konaní zistil, že žalobkyňa nebola ani v čase realizácie organizačných zmien, ani počas súdneho konania nahradená externým zamestnancom, zrušené pracovné miesto žalobkyne nebolo znova vytvorené a obsadené žiadnym interným zamestnancom. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

5. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa § 444 ods. 2 CSP ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

6. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Dovolateľka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

14. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

15. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

16. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP), a preto ho nemožno považovať za nedostatočne odôvodnené či nepreskúmateľné. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené, aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, na základe čoho dospel k záveru o potrebe potvrdenia prvoinštančného rozhodnutia.

17.1. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 387 ods. 2 CSP dospel k záveru, že súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie v dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. V nadväznosti na to odvolací súd popísal jednotlivé skutkové okolnosti posudzovanej veci, z ktorých mal rovnako ako prvoinštančný súd za preukázané, že boli splnené hmotnoprávne predpoklady platnej výpovede. V tejto súvislosti poukázal na závery súdu prvej inštancie, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom reagoval na predpoklady platnej výpovede zamestnávateľa podľa § 63 ods. 1, písm. b) Zák. práce, vyčerpávajúcim spôsobom vyhodnotil vykonané dokazovanie a odôvodnil svoje úvahy, ktoré ho viedli k záveru, že prijaté organizačné opatrenie nebolo účelové, žalovaná skutočne znižovala počet zamestnancov v čase nástupu pandémie (7 pracovných miest), v dôsledku čoho boli splnené hmotnoprávne predpoklady platnej výpovede, pričom záver súdu prvej inštancie o tom, že výber zamestnancov, s ktorými pracovný pomer skončí, je na zamestnávateľovi, korešpondoval ustálenej praxi súdov. Následne uviedol, že súd neskúma, či organizačné opatrenie zamestnávateľa, v súvislosti s ktorým sa stal zamestnanec nadbytočným, bolo skutočne efektívne. Na námietku žalobkyne o účelovosti organizačnej zmeny a teda postupu žalovanej v rozpore s dobrými mravmi, súhlasil so súdom prvej inštancie, ktorý správne posudzoval okolnosti, za ktorých došlo k rozhodnutiu o organizačnej zmene i k výpovedi z pracovného pomeru a v tejto súvislosti správne prihliadol na v tom čase existujúcu epidemiologickú situáciu (apríl 2020), kedy štát prijímal radikálne opatrenia v súvislosti so zamedzením šírenia koronavírusu, v dôsledku čoho žalovaná celkom logicky prihliadla na nevyhnutné obmedzenia svojich marketingových aktivít, v dôsledku čoho celkom logicky okrem iných zrušila i jedno z troch pracovných miest na marketingovom oddelení.

17.2. Odvolací súd sa nestotožnil so žalobkyňou, že jej nadbytočnosť bola umelo vyvolaná uzavretím rámcovej mandátnej zmluvy s D. S. 14. apríla 2020 a k tejto odvolacej námietke uviedol, že je všeobecne známe, že vykonávanie niektorých činností zamestnávateľa tretími osobami (živnostníkmi, obchodné spoločnosťami), s ohľadom na odvodové a iné povinnosti zamestnávateľa, predstavujú úsporu (mzdových) nákladov a takýto racionalizačný postup možno akceptovať, ak sa nedotýka hlavného predmetu činnosti zamestnávateľa ako podnikateľa a nezastiera tak vykonávanie závislej práce. Zamestnávateľ sa preto môže rozhodnúť, že istú časť svojich aktivít (marketingových) nebude ďalej vykonávať (len) prostredníctvom svojich zamestnancov, ale (i) prostredníctvom tretích osôb a za takejto situácie nadbytočnosť zamestnanca nemožno posudzovať vo vzťahu k obchodnoprávnej zmluve, uzavretej medzi zamestnávateľom ako podnikateľom a druhým podnikateľom. V tejto súvislosti poukázal na

rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo/733/2003. Zdôraznil, že išlo len o rámcovú zmluvu, v zmysle ktorej mali byť vykonávané práce v určenom období, podľa požiadavky žalovanej, v podstatne menšom rozsahu, než u žalobkyne, k čomu napokon vôbec nedošlo. Odvolací súd ďalej konštatoval, že o reálnej nadbytočnosti žalobkyne v súvislosti s prijatou organizačnou zmenou svedčí i skutočnosť, že žalobkyňa pre prekážky na strane zamestnávateľa nevykonávala prácu ani v priebehu plynutia výpovednej doby a jej pracovné miesto bolo obnovené až po odznení pandémie v januári 2022.

17.3. Odvolací súd uzavrel, že s ohľadom na dojednaný objem prác, výšku odmeny i trvanie rámcovej mandátnej zmluvy, samotné nevykonávanie prác podľa tejto zmluvy, časovú súvislosť medzi rozhodnutím o zrušení pracovného miesta žalobkyne a výpoveďou, žalobkyňa nepreukázala, že rozhodnutie o organizačnej zmene, týkajúce sa siedmich pracovných miest, bolo v rozpore s dobrými mravmi, pretože by nesledovalo cieľ, predpokladaný v ustanovení § 63 ods. 1 písm. b) Zák. práce, v dôsledku čoho by bolo potrebné naň nazeráť, akoby nebolo prijaté.

18. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd neopomenul vziať do úvahy žiadnu z (rozhodných) skutočností, ktoré v konaní vo vzťahu k skúmaniu platnosti výpovede vyšli najavo, z uvedeného je zjavné, z akých dôvodov odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie (s ktorým tvorí kompletizujúcu organickú jednotu) a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že dovolateľka sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

19. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Neostáva preto nič iné, než konštatovať, že v prejednáwanej veci boli z tohto pohľadu odvolacím súdom splnené ústavnoprávne nároky kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

20. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania i z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP (odvolací súd sa svojím rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu). Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“.

21. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a

slobôd.

22. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

23. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý prístup.

24. Dovolací súd opakovane konštatuje aj v súlade so závermi ústavného súdu, že dovolacie konanie má povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát, dovolateľ, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolateľa, ktorý je právnická osoba, nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP) a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

25. Dovolateľka v dovolaní uviedla, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP a namietala odklon riešenia právnej otázky v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu od dovolateľkou označených rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/42/2010 a sp. zn. 4Cdo/102/2009 a teda prípustnosť svojho dovolania videla v naplnení predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 písm. a) CSP. K tomuto uplatnenému dovolaciemu dôvodu dovolací súd uvádza nasledovné:

26. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť, len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania). Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

27. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický odklon jej riešenia, ktorý zvolil dovolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, dovolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho

súdu“. Najvyšší súd konštantne vo svojich rozhodnutiach uvádza, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

28. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu, ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pri tom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na prijatie záveru, či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu.

29. Najvyšší súd sa pri posudzovaní dovolacej právnej otázky nemôže zamerať len na jednu vetu, ktorú dovolateľ prípadne v dovolaní označí ako právnu otázku, a izolovať sa od toho, ako je vymedzený dovolací dôvod. Právna otázka podľa § 421 CSP a dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie) podľa 432 CSP sú "spojené nádoby", preto najvyšší súd nemôže posudzovať prípustnosť dovolania striktne len na základe toho, ako dovolateľ túto prípustnosť formálne vymedzil na konkrétnom riadku svojho podania. Je potrebné brať do úvahy aj dovolací dôvod, vyabstrahovať z neho právnu otázku podľa § 421 CSP a až následne možno posúdiť, (a) či od tejto otázky záviselo napadnuté rozhodnutie a (b) či ide o otázku, ktorá napĺňa niektoré z písmen a) až c) v § 421 ods. 1 CSP. Teda na jednej strane je potrebné pokúsiť sa autenticky porozumieť dovolateľovi - jeho textu ako celku, ale na druhej strane nedotvárať vec na úkor procesnej protistrany. Nie je úlohou najvyššieho súdu "hádať", čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu dovolacej otázky (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 336/2019).

30. Ústavný súd apeluje na advokátov dovolateľov (ale aj na advokátov všeobecne), aby vyvinuli čo najväčšiu snahu o perfektné vymedzenie dovolacieho dôvodu tak, ako to prikazuje § 432 ods. 2 CSP. Práve povinné zastúpenie advokátom má garantovať bezchybnosť podaných dovolaní a dovolanie má byť vizitkou odbornosti každého advokáta. Snaha advokátov by mala smerovať k tomu, aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť. Advokát týmto vymedzením začína svoj dialóg s najvyšším súdom ako najvyššou súdnou autoritou, a preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho posúdenia spornej právnej otázky (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 115/2020).

31. Dovolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že napriek jeho snahe porozumieť obsahu dovolania ako celku nebolo možné vyabstrahovať, ktorú konkrétnu právnu otázku dovolateľka namietala, keď z obsahu dovolania nie je možné ustáliť, či (i) dovolateľka namietala otázku nadbytočnosti zamestnanca a v súvislosti s tým prijatú organizačnú zmenu, či (ii) namietala, že prijatie organizačnej zmeny bolo v rozpore s dobrými mravmi, či (iii) bolo povinnosťou zamestnávateľa pokúsiť sa so zamestnancom dohodnúť na zmene pracovných podmienok, resp. či namietala, že (iiii) rozhodnutím zamestnávateľa boli od počiatku sledované iné ciele a že zamestnávateľ alebo príslušný orgán iba predstieral prijatie organizačného opatrenia. Dovolací súd v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia.

32. Napriek vyššie uvedenému dovolací súd v súvislosti s poukazom dovolateľky na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/102/2009 uvádza, že toto rozhodnutie síce rieši otázku hmotnoprávnej podmienky platnosti výpovede a podáva výklad § 63 ods.1 písm. b) a § 63 ods. 2 Zákonníka práce, avšak ku vzťahu pridelovania práce počas plynutia výpovednej doby najvyšší súd dospel k záveru, že „Pre výpoveď z pracovného pomeru podľa uvedeného ustanovenia je súčasne charakteristické, že zamestnávateľ aj naďalej môže (objektívne vzaté) zamestnancovi pridelovať prácu podľa pracovnej

zmluvy, ale jeho práca nie je (vôbec alebo v pôvodnom rozsahu) pre zamestnávateľa v ďalšom období potrebná, lebo sa stal nadbytočným vzhľadom na rozhodnutie o zmene úloh zamestnávateľa, technického vybavenia, o znížení stavu zamestnancov alebo o iných organizačných zmenách. Zákon uvedeným spôsobom zamestnávateľovi umožňuje, aby reguloval počet svojich zamestnancov a ich kvalifikačné zloženie tak, aby zamestnával len taký počet zamestnancov a v takom kvalifikačnom zložení, aké zodpovedá jeho potrebám. Zamestnanec nemusí byť vždy pre zamestnávateľa nadbytočným už v dobe podania výpovede (porovnaj dikciu ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b) ZP "zamestnanec sa stane nadbytočný"). V tejto otázke odvolací súd dospel k záveru, že „o reálnej nadbytočnosti žalobkyne v súvislosti s prijatou organizačnou zmenou svedčí i skutočnosť, že žalobkyňa pre prekážky na strane zamestnávateľa nevykonávala prácu ani v priebehu plynutia výpovednej doby, jej pracovné miesto bolo obnovené až po odznení pandémie v januári 2022“. Dovolací súd na tomto mieste konštatuje, že pokiaľ odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa bola pre zamestnávateľa nadbytočnou a prácu nevykonávala ani v priebehu plynutia výpovednej doby, nakoľko jej pracovné miesto bolo obnovené až v roku 2022, nie je na mieste posudzovať závery v dovolateľkou uvedenom rozhodnutí najvyššieho súdu v kontexte rozdielného právneho posúdenia.

33. Pokiaľ dovolateľka poukazovala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/42/2010 dovolací súd uvádza, že toto rozhodnutie riešilo otázku ne/platnosti výpovede pre rozpor s dobrými mravmi a dovolací súd v tomto rozhodnutí vyslovil záver, že „Preskúmanie výpovedného dôvodu podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce súdom sa musí sústrediť na tri základné otázky, či ide o zmenu úloh zamestnávateľa, zmenu technického vybavenia alebo o iné organizačné zmeny, či sa stal zamestnanec nadbytočným a či je daná príčinná súvislosť medzi nadbytočnosťou zamestnanca a organizačnými zmenami. Organizačné zmeny, nadbytočnosť zamestnanca, príčinnú súvislosť medzi organizačnými zmenami a počtom alebo štruktúrnym zložením zamestnancov zisťuje súd, pričom dokazovanie týchto skutočností postihuje zamestnávateľa. O rozhodnutie o organizačných zmenách ide iba vtedy, ak sledovalo zmenu úloh zamestnávateľa, technického vybavenia, zníženie počtu zamestnancov za účelom zvýšenia efektívnosti práce alebo inú organizačnú zmenu, pomocou ktorej zamestnávateľ chce regulovať počet svojich zamestnancov za účelom zvýšenia efektívnosti práce a ich profesijné alebo kvalifikačné zloženie tak, aby zamestnával iba taký počet zamestnancov a v takom profesijnom alebo kvalifikačnom zložení, aké zodpovedá jeho potrebám. V prípade, ak rozhodnutím zamestnávateľa alebo príslušného orgánu boli od počiatku sledované iné ciele a že zamestnávateľ alebo príslušný orgán iba predstieral prijatie organizačného opatrenia so zámerom zastrieť svoje skutočné zábery, nebol naplnený prvý z predpokladov výpovedného dôvodu, čo môže mať dopad na platnosť výpovede z hľadiska rešpektovania vysloveného právneho princípu o súlade (rozpore) pracovnoprávneho úkonu zamestnávateľa s dobrými mravmi. O organizačných zmenách, ako aj o výbere zamestnanca, ktorý je nadbytočný rozhoduje zamestnávateľ sám. Súd nemôže preskúmať rozhodnutie zamestnávateľa. Súd však dôsledne skúma a posudzuje všetky skutkové okolnosti, ktoré skončeniu pracovného pomeru z dôvodu nadbytočnosti predchádzali. Pri hodnotení týchto okolností prihliada aj na čl. 2 Zákonníka práce, zakotvujúci pozitívny príkaz výkonu práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávnych vzťahov, ktorým je súlad s dobrými mravmi (R 28/2009, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 33/2008 )“. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že „nevzhladol v úkonoch a postupoch žalovanej pri zrušení pracovného miesta žalobkyne ňou namietanú účelovosť, keď cieľom organizačnej zmeny bolo znížením počtu zamestnancov zefektívniť procesy u žalovanej a usporiť náklady na prevádzku oddelenia marketingu vzhľadom na výrazne obmedzenú možnosť (po vypuknutí pandémie) organizovať marketingové akcie“. Na zdôraznenie správnosti tohto prijatého záveru odvolací súd uzavrel, že „S ohľadom na dojednaný objem prác, výšku odmeny i trvanie rámcovej mandátnej zmluvy, samotné nevykonávanie prác podľa tejto zmluvy, časovú súvislosť medzi rozhodnutím o zrušení pracovného miesta žalobkyne a výpoveďou, žalobkyňa nepreukázala, že rozhodnutie o organizačnej zmene, týkajúce sa siedmich pracovných miest, bolo v rozpore s dobrými mravmi, pretože by nesledovalo cieľ, predpokladaný v ustanovení § 63 ods. 1 písm. b) Zák. práce, v dôsledku čoho by bolo potrebné naň nazerať, akoby nebolo prijaté“.

34. Podľa názoru dovolacieho súdu sa tak odvolací súd neodklonil od podstaty všeobecných právnych

záverov dovolacieho súdu uvedených v rozhodnutí, ktoré bolo citované v odseku 33. Nosné dôvody (ratio decidendi) oboch nižších súdnych rozhodnutí, na základe ktorých bola žaloba zamietnutá nie sú v kolízii s právnymi závermi zodpovedajúcimi ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu.

35. Dovolací súd konštantne judikuje, že len samotné spochybňovanie právneho posúdenia veci odvolacím súdom, v danom prípade síce podporené poukazom na rozhodnutia dovolacieho súdu, nespĺňa podmienky vyžadujúce uvedenie dôvodov prípustnosti v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

36. Z uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že argumentácia dovolateľky, vo všeobecnosti ňou uvedená ako dôvody prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je nedostatočná a nie je v podanom dovolaní vymedzená spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP.

37. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

38. Pokiaľ dovolateľka v dovolaní poukazovala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo 1001/2011 a 21Cdo 2204/2003 dovolací súd uvádza, že vzhľadom na teritoriálnu pôsobnosť CSP sa pod pojmom dovolací súd rozumie len Najvyšší súd Slovenskej republiky a nie aj Najvyšší súd Českej republiky. Rozhodnutia súdov iných štátov a teda aj Najvyššieho súdu Českej republiky a Ústavného súdu Českej republiky nespádajú pod pojem rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky rešpektuje názor najvyššieho súdu, že tieto rozhodnutia nepatria do ustálenej praxe dovolacieho súdu a z pohľadu posudzovania ustálenej praxe ich nebude zohľadňovať (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 6. októbra 2020 sp. zn. I. ÚS 115/2020).

39. Ak teda dovolateľka v dovolaní poukázala aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky ako na rozhodnutia spadajúce pod ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa odvolací súd odklonil, takýto postup nemožno považovať za súladný s požiadavkami na formuláciu právnej otázky v dovolaní, ktorého prípustnosť je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

40. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka neopodstatnene namieta, že súdy nižších inštancií nesprávnym procesným postupom jej znemožnili uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP]. Dovolací súd preto dovolanie v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie sporu dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

41. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

42. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.